

Uuden vesilain mukaisen luvan hakeminen Vaskijärven vedenpinnan korkeudelle

Kaupunginhallitus 09.06.2025
320/10.03.01.03/2023

Esittelijä: Kaupunginjohtaja Jokitalo Juha
Valmistelija: Yhdyskuntatekniikan päällikkö Kari Seppälä, mittaus- ja kiinteistöpäällikkö
Jani Hallenberg, ympäristöpäällikkö Pirjo Siik

Vaskijärven vedenpintaa säännöstellään järven laskujoessa sijaitsevilla padolla. Nykyinen pato on rakennettu 70-luvulla, mutta vesilain mukainen lupa säännöstelyyn myönnettiin vasta vuoden 1989 lopussa (Länsi-Suomen vesioikeus 29.12.1989). Säännöstelylupa on Karkkilan kaupungin nimissä ja sen vastuulla on, että luvassa määrättyjä korkeuksia noudatetaan.

Vedenpinnan mittaustietojen mukaan vedenpinta on ollut luvan myöntämisestä lähtien keskimäärin 5-15 cm luvan mukaista tasoa korkeammalla. Vuonna 2016 Uudenmaan ELY-keskus antoi tästä huomautuksen, minkä jälkeen padon kynnystasoja pyrittiin pitämään luvan mukaisella tasolla muutaman vuoden ajan. Tämä aiheutti sen, että vaskijärveläiset alkoivat valittaa Vaskijärven liian alhaisesta vedenpinnan tasosta. Viimeisten 3,5 vuoden aikana veden pinnan taso on ollut lupamääräyksiä korkeammalla.

Koska kaupungilla ei ole resursseja padon hoitoon, on aiemmin 90-luvulla ja 2000-luvun alussa kaupunki antanut suullisen luvan padon hoidosta eräälle kyläläiselle. Vuosina 2016 – 2018 kaupungin työntekijä huolehti vedenkorkeuden säännöstelystä, mutta kävi ilmi, että padolla oli käyty luvattomasti nostamassa padotuskynnystä. Näinä vuosina alkoi tulla myös valituksia järven liian alhaisesta vedenpinnasta. Loppukesästä 2021 Vaskijärveläiset ry teki kaupungille aloitteen, jossa tuotiin esille, että suuri osa Vaskijärven kyläläisistä pitää vedenpinnan korkeuden kesäaikaista vaihtelua järven virkistyskäytön kannalta huonona ja toivoo säännöstelystä luopumista. Nykyisen säännöstelypadon tilalle he esittivät ylisyoyspatoa, joka pitäisi vedenpinnan korkeuden säännöstelypatoa vakaampana.

Yhdistyksen toivoma yhteistyöryhmä kaupungin, kyläyhdistyksen ja Vaskijärven osakaskunnan kesken perustettiin marraskuussa 2022, ja Vaskijärvi-hankkeelle saatiin valtion avustusta vuosille 2023-2025. Vaskijärvi-hankkeen tavoitteena on saattaa nykyisen säännöstelyluvan mukaista vedenpinnan korkeutta korkeampi taso lailliseksi hakemalla tähän uusi vesilain mukainen lupa. Samalla on tarkasteltava, millä tavoin tuleva vedenpinnan taso tullaan toteuttamaan. Tätä varten on myös teetetty kaksi konsulttiselvitystä, joista Watecin selvityksessä on tarkasteltu patovaihtoehtoja keskiveden korkeustasolla +140.80 m (N43).

Kolmivuotinen hanke on päättymässä ja avustus on hyödynnettävä lokakuun loppuun mennessä. Lisäksi viime syksynä Uudenmaan ELY-keskus puuttui uudelleen siihen, ettei kaupunki noudata säännöstelylupaa, ja pyysi kaupungilta selvitystä, mitä luvan noudattamiseksi aiotaan tehdä. Kaupunki on ELY-keskukselle kertonut, että meneillään on hanke, jonka tavoitteena on hakea korkeammalle vedenpinnalle uusi vesilain mukainen lupa ja että lupahakemus tullaan jättämään viimeistään syksyllä 2025. ELY-keskukselle toimitetussa selvityksessä todetaan myös, että mikäli nykyisessä luvassa määrättyjä tasojä aletaan noudattaa, järven vedenpinta

laskee selvästi ja se todennäköisesti johtaa järven rehevöitymiseen sekä ekologisen tilan heikentymiseen.

Nykyisen säännöstelyluvan mukaiset padotuskynnykset ovat +104,50 m – +104,65 m (N43). Vedenpinnan seurantatietojen perusteella koko vuoden kesikorkeus on kuitenkin ollut tasolla +140.70 m (N43) ja kesäaikaan +140.66 m (N43). Vuonna 2023 tehdyssä rannanomistajien kyselyssä (68 kiinteistöä, joilta vastauksia 78 %:lta) noin 90 % vastaajista toivoi, että järven kesäaikainen vedenkorkeus olisi noin +104,88 m (N43) ja korkein toivottu taso oli +105,20 m (N43). Viiden kiinteistönomistajan mielestä taso +104,61 m – 104,68 m (N43) olisi sopiva. Korkein havaittu tulvakorkeus on ollut +105,14 m (N43). Ilmoituksia merkittävistä tulvavahingoista ei kaupungille ole tullut.

Jotta saatu avustus saadaan täysimääräisesti käytettyä sekä välttämään ELY-keskuksen jatkotoimenpiteiltä nykyisen luvan noudattamiseksi, tulee uusi vesilain mukainen lupa hakea vuoden 2025 loppuun mennessä. Lupahakemus on saatava valmisteltua syyskuun 2025 loppuun mennessä, minkä vuoksi hakemuksen laatiminen pitää kilpailuttaa välittömästi. Tämän vuoden talousarviossa on varattu rahat lupahakemuksen laatimiseen.

Tulevaisuudessa on mahdollista saada valtion avustusta (tuki ollut 50 %) vesistön tilaa parantavaan vedennostohankkeeseen ja siihen tarvittavan padon uusimiseen sekä vesilainmukaiseen lupamaksuun. Tärkeimpänä kriteerinä avustuksen saamiselle on kuitenkin se, että hankkeella edistetään vapaata kalan kulkua sekä turvataan tai parannetaan vesistön tilaa.

Ehdotus: Kaupunginjohtaja Jokitalo Juha

Kaupunginhallitus päättää että,

- 1) Karkkilan kaupunki hakee uuden vesilain mukaisen luvan Vaskijärven vedenpinnan nostoon keskivedenkorkeudelle +104,80 (N43) ja vanhan padon uusimiseen,
- 2) lupahakemuksen laatiminen kilpailutetaan ulkopuolisella konsultilla ja konsultin valinta delegoidaan kaupunkikehitysjohtajalle, ja
- 3) lupahakemuksen valmistuttua lupahakemuksen jättäminen Etelä-Suomen aluehallintovirastoon käsitellään kaupungin hallituksessa.

Päätös:

Täytäntöönpano: mittaus- ja kiinteistöpäällikkö, ympäristöpäällikkö